

Vergaderjaar 2019–2020

35 266

Initiatiefnota van het lid Kröger: Luchtvaart op de rails

Nr. 3

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 november 2019

Op 11 september jl. heeft mevrouw Kröger (GroenLinks) haar visie op de toekomst van de luchtvaart gepresenteerd in de initiatiefnota «Luchtvaart op de rails»¹. In de procedurevergadering van 11 september jl. heeft de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat om een schriftelijke reactie op de initiatiefnota gevraagd. Via deze weg wordt aan het verzoek van de commissie tegemoet gekomen.

Allereerst wil ik mevrouw Kröger bedanken voor de analyse en aanbevelingen die zij in haar initiatiefnota presenteert. De toekomst van de luchtvaart staat volop in de maatschappelijke en politieke belangstelling. Mede door de huidige ontwikkeling van het Ontwerp Luchtvaartnota 2020–2050, waar op dit moment hard aan gewerkt wordt en die naar verwachting eind dit jaar aan uw Kamer gepresenteerd zal worden. Bij de vormgeving van de Luchtvaartnota wordt veel waarde gehecht aan een breed maatschappelijk participatieproces.

In de initiatiefnota worden de uitdagingen rondom met name klimaat, gezondheid en leefbaarheid en de volumeontwikkeling van de luchtvaart uiteengezet. Ook wordt ingegaan op alternatieven voor de luchtvaart, in het bijzonder de internationale trein. Deze thema's zijn van belang voor het debat over de luchtvaart en het is goed dat mevrouw Kröger hier oog voor heeft. In de Kamerbrief van 27 maart jl.² wordt geïllustreerd hoe het huidige klimaatbeleid voor de luchtvaart op mondiaal, Europees en nationaal niveau eruit ziet. Als onderdeel daarvan zijn in het Ontwerpakkoord Duurzame Luchtvaart, dat op 27 maart jl. als bijlage bij de genoemde brief aan uw Kamer is aangeboden, afspraken met de luchtvaartsector gemaakt met als doel de CO₂-uitstoot van de luchtvaart te

¹ Kamerstuk 35 266, nr. 2.

² Kamerstuk 31 936, nr. 585.

verminderen. De Luchtvaartnota is voor wat betreft het thema klimaat de kabinetsreactie op het Ontwerpakkoord Duurzame Luchtvaart.

In de initiatiefnota wordt expliciet uitgesproken dat er anders naar de Luchtvaart gekeken moet worden. Dat onderstreep ik graag. De verbinding van Nederland met de wereld is waardevol en belangrijk voor onze economie, maar de wijze waarop we het wereldwijde netwerk van bestemmingen behouden, is geen vanzelfsprekendheid. Zoals eerder gemeld in de Kamerbrief van 5 juli jl.³ komt kwaliteit in het Luchtvaart-beleid centraal te staan. Veiligheid staat hierin op één. Het gaat vervolgens om een evenwichtige balans tussen de kwaliteit van de leefomgeving, de kwaliteit van ons netwerk van internationale verbindingen en duurzaamheid. Het streven naar een evenwichtige balans is ook het perspectief voor de Luchtvaartnota.

Trein als alternatief

In «Luchtvaart op de rails» wordt de mogelijkheid om vervoer per vliegtuig op korte afstand binnen Europa te vervangen door internationaal vervoer per trein aangeduid als een kansrijke optie voor de verduurzaming van het personenvervoer. Dit staat hoog op de agenda en past binnen het voornemen om de komende jaren met sectorpartijen beter in te zetten op het optimaliseren van de internationale (trein)reis.

Het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) heeft voor vlieg- trein- auto- en busreizen de infrastructuurkosten voor de overheid en de externe kosten vergeleken. Deze kosten zijn voor zes bestemmingen (Brussel, Parijs, Londen, Düsseldorf, Frankfurt en Berlijn) in kaart gebracht. Daarbij zijn de kosten in beeld voor het jaar 2018 en geven zo inzicht in de huidige situatie. Met dit rapport, dat op 4 november jl.⁴ door het KiM is gepubliceerd, wordt de kennisbasis voor de Luchtvaartnota verder aangevuld. Op basis van de uitkomsten van deze en eerdere studies zie ik dat luchtvaart, spoor en bussen elkaar met maatwerk-beleid vooral moeten aanvullen. Het kabinet werkt samen met partijen uit de luchtvaart- en spoorsector aan een actieplan met maatregelen om op deze zes bestemmingen treinreizen aantrekkelijker te maken. De partijen streven ernaar om eind dit jaar het plan op te leveren, waarna uw Kamer hierover geïnformeerd zal worden.

De initiatiefnota «Luchtvaart op de Rails» wordt benut bij het verder vormgeven van de Luchtvaartnota.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

³ Kamerstuk 31 936, nr. 646.

⁴ Raadpleegbaar via www.kimnet.nl/publicaties/rapporten/2019/11/4/opreis-met-vliegtuig-trein-auto-of-bus.